

С л у ж б е н и л и с т

Општине Бачки Петровац

Број: 5
Година: XLIX

Бачки Петровац
30. априла 2013. год.

С А Д Р Ж А Ј

87. - Одлука Уставног суда Републике Србије број IУо-93/2011 од 25.04.2013. године.

87.

Република Србија
УСТАВНИ СУД
Број: IУо-93/2011
25.04.2013. године
Београд

Уставни суд у саставу: председник др Драгиша Б. Слијепчевић и судије др Оливера Вучић, др Марија Драшкић, Братислав Ђокић, Весна Илић Прелић, др Горан Илић, др Агнеш Картаг Одри, Катарина Манојловић Андрић, мр Милан Марковић, др Боса Ненадић, Милан Станић, др Драган Стојановић, мр Томислав Стојковић, Сабахудин Тахировић и Предраг Ћетковић, на основу члана 167. став 1. тачка 4. Устава Републике Србије, на седници одржаној 21. марта 2013. године, донео је

О Д Л У К У

1. Утврђује се да Одлука о увођењу самодоприноса за подручје Месне заједнице Гложан, за период 1. јануара 2010. до 31. децембра 2014. године („Службени лист општине Бачки Петровац“, број 1/10), није у сагласности са Уставом и законом.

2. Одбацује се захтев за обуставу извршења појединачног акта или радње која је предузета на основу Одлуке из тачке 1.

Образложење

Уставном суду поднете су две иницијативе, идентичног садржаја, за покретање поступка за оцену законитости поступка доношења Одлуке наведене у тачки 1. изреке и уставности одредбе члана 3. исте одлуке. Основ незаконитости оспорене Одлуке иницијатори виде у чињеници да је Одлука, супротно одредбама члана 20. Закона о финансирању локалне самоуправе („Службени гласник РС“, број 62/06) и Закона о референдуму и народној иницијативи („Службени гласник РС“, бр. 48/94 и 11/98) донета писменим изјашњавањем грађана, а не референдумом. Иницијатори сматрају „да је јасно да се у овом случају не ради о референдуму већ о писменим изјавама које су ближе народној иницијативи, с обзиром на то да је чланом 7. Закона о референдуму и народној иницијативи прописано да се на референдуму грађани изјашњавају лично и тајно, на гласачким листићима.“ Имајући у виду да је оспорена Одлука објављена у „локалном службеном гласилу 6. јануара 2010. године“, а да је оспореним чланом 3. Одлуке одређено да се самодопринос уводи за период од 1. јануара 2010. до 31. децембра 2014. године, иницијатори сматрају да оспорена Одлука има повратно дејство „које је забрањено

Уставом Републике Србије“. Из наведених разлога иницијатори су предложили да Уставни суд утврди да оспорена Одлука у целини није у сагласности са Уставом и законом и затражили су обуставу извршења појединачних аката или радњи предузетих на основу оспорене Одлуке, до доношења коначне одлуке Суда.

У одговору Скупштине општине Бачки Петровац се истиче: да је због неопходности финансирања месних заједница на територији Општине Бачки Петровац, чланом 133. Статута наведене општине, а сагласно одредби члана 20. став 2. Закона о финансирању локалне самоуправе према којој се облик и начин непосредног изјашњавања грађана уређује статутом јединице локалне самоуправе, предвиђено да одлуку о увођењу самодоприноса грађани могу да донесу и личним изјашњавањем; да је Скупштина општине Бачки Петровац, у складу са резултатима јавне расправе одржане у Месној заједници Гложан, на седници од 19. децембра 2009. године донела Одлуку о утврђивању предлога Одлуке о увођењу самодоприноса за подручје Месне заједнице Гложан, за период од 1. јануара 2010. до 31. децембра 2014. године и о облику и начину непосредног изјашњавања грађана о самодоприносу; да је наведеном Одлуком утврђен период у коме је требало да се изврши непосредно писмено изјашњавање грађана Месне заједнице Гложан и образована је посебна Комисија која је спровела овај поступак непосредног писменог изјашњавања; да је према Извештају Комисије о резултатима изјашњавања грађана Месне заједнице Гложан од 28. децембра 2009. године, изјаву „ЗА“ увођење самодоприноса дало 63,47% грађана наведене месне заједнице, са правом изјашњавања, након чега је Скупштина општине Бачки Петровац, на седници од 5. јануара 2010. године, донела оспорену Одлуку.

У спроведеном поступку Уставни суд је утврдио да је оспорена Одлука о увођењу самодоприноса за подручје Месне заједнице Гложан, за период 1. јануара 2010. до 31. децембра 2014. године, донета писменим изјашњавањем грађана Месне заједнице Гложан, које је спроведено у периоду од 22. до 28. децембра 2009. године, а са позивом на одредбе чл. 20. до 22. и члана 27. Закона о финансирању локалне самоуправе („Службени гласник РС“, број 62/06), а објављена је 6. јануара 2010. године у „Службеном листу Општине Бачки Петровац“, број 1/10. Оспореном Одлуком се уводи самодопринос за подручје Месне заједнице Гложан за намене утврђене одредбама члана 1. Одлуке. Сагласно оспореном члану 3. Одлуке, самодопринос се уводи на период од пет година, и то од 1. јануара 2010. до 31. децембра 2014. године. Одредбом члана 9. оспорене Одлуке прописано је да ће се Одлука о увођењу самодоприноса за подручје Месне заједнице Гложан објавити у „Службеном листу Општине Бачки Петровац“ и да ће се иста примењивати од 1. јануара 2010. године.

Уставом Републике Србије утврђено је: да се послови јединице локалне самоуправе финансирају из изворних прихода јединице локалне самоуправе, буџета Републике Србије, у складу са законом, и буџета аутономне покрајине, када је аутономна покрајина поверила јединицама локалне самоуправе обављање послова из своје надлежности, у складу са одлуком скупштине аутономне покрајине (члан 188. став 4.); да статuti, одлуке и сви други општи акти аутономних покрајина и јединица локалне самоуправе морају бити сагласни са законом (члан 195. став 2.); да закони и сви други општи акти не могу имати повратно дејство, и да изузетно, само поједине одредбе закона могу имати повратно дејство, ако то налаже општи интерес утврђен при доношењу закона (члан 197. ст. 1. и 2.).

За оцену законитости поступка доношења оспорене Одлуке од значаја су одредбе Закона о финансирању локалне самоуправе („Службени гласник РС“, бр. 62/06, 47/11 и 93/12) и Закона о референдуму и народној иницијативи („Службени гласник РС“, бр. 48/94 и 11/98).

Законом о финансирању локалне самоуправе прописано је да јединици локалне самоуправе припадају изворни приходи остварени на њеној територији, укључујући и приход од самодоприноса (члан 6. тачка 14)). Одредбама члана 20. Закона одређено је да одлуку о увођењу самодоприноса грађани доносе референдумом, у складу са прописима којима је уређен поступак непосредног изјашњавања грађана, ако овим законом није друкчије одређено (став 1.) и да се облик и начин непосредног изјашњавања грађана уређује статутом јединице локалне самоуправе (став 2.).

Законом о референдуму и народној иницијативи прописано је: да референдумом грађани одлучују о питањима за која је то Уставом и законом одређено и о питањима из надлежности Народне скупштине, односно скупштине аутономне покрајине, општине и града за која скупштина то одлучи и да се о питањима одређеним статутом аутономне покрајине, општине или града, односно о другим питањима из њихове надлежности референдум спроводи на начин и по поступку утврђеним овим законом, ако законом није друкчије одређено (члан 2. ст. 1. и 3.). Према одредбама члана 7. Закона, на референдуму се грађани изјашњавају лично и тајно, на гласачким листићима (став 1.), а у народној иницијативи грађани учествују потписивањем одговарајућег предлога (став 2.).

Одредбама Главе VI (чл. 125. до 138.) Статута Општине Бачки Петровац („Службени лист Општине Бачки Петровац“, бр. 11/08, 4/09 и 4/11) уређено је финансирање послова општине и прописано је, између осталог, да одлуку о увођењу самодоприноса грађани доносе референдумом, у складу са прописима којима је уређен поступак непосредног изјашњавања грађана, као и да одлуку о увођењу самодоприноса грађани могу да донесу и личним изјашњавањем уз потпис (члан 133. ст. 1. и 2.).

Одлуком о утврђивању предлога Одлуке о увођењу самодоприноса за подручје Месне заједнице Гложан, за период од 1. јануара 2010. до 31. децембра 2014. године и о облику и начину непосредног изјашњавања грађана о самодоприносу („Службени лист Општине Бачки Петровац“, број 11/09), коју је донела Скупштина општине Бачки Петровац на седници од 19. децембра 2009. године, предвиђено је: да одлуку о увођењу самодоприноса доносе грађани Месне заједнице Гложан непосредно, путем писменог изјашњавања, у складу са важећим прописима о непосредном изјашњавању грађана и Статутом Општине Бачки Петровац (члан 2.); да ће се непосредно писмено изјашњавање грађана о увођењу самодоприноса за подручје Месне заједнице Гложан вршити у периоду од 22. децембра до 28. децембра 2009. године (члан 3. став 1.); да се за спровођење поступка непосредног писменог изјашњавања грађана о доношењу Одлуке о увођењу самодоприноса за подручје наведене месне заједнице, образује Комисија која ће извршити све техничке и са њима повезане послове за спровођење непосредног изјашњавања грађана, у складу са Законом, Статутом Општине Бачки Петровац и овом одлуком (члан 4. став 1. и члан 5.); да право непосредног писменог изјашњавања о предлогу Одлуке имају грађани који имају изборно право и пребивалиште на подручју овог насељеног места, као и грађани који немају изборно право и пребивалиште на подручју Месне заједнице Гложан, ако на истом

имају непокретну имовину а средствима самодоприноса се побољшавају услови коришћења те имовине (члан 6.).

Према Извештају о резултату непосредног писменог изјашњавања грађана о предлогу одлуке о увођењу самодоприноса од 28. децембра 2009. године, који је Комисија за спровођење поступка непосредног писменог изјашњавања грађана Месне заједнице Гложан поднела Скупштини општине Бачки Петровац, непосредно писмено изјашњавање грађана о увођењу самодоприноса за подручје Месне заједнице Гложан извршено је у периоду од 22. до 28. децембра 2009. године (тачка 1.) и за увођење самодоприноса се изјаснило 63,47% од укупног броја бирача на подручју ове месне заједнице (тачка 3.).

Из одредаба члана 20. Закона о финансирању локалне самоуправе произлази да одлуку о увођењу самодоприноса грађани донесе референдумом, по поступку уређеном одредбама Закона о референдуму и народној иницијативи који, између осталог, предвиђа да се на референдуму грађани изјашњавају лично и тајно на гласачким листићима (члан 7. став 1.), а да се статутом јединице локалне самоуправе могу уредити питања облика и начина спровођења референдума као начина непосредног изјашњавања грађана. Како одлуку о увођењу самодоприноса грађани доносе референдумом, као тајним обликом личног изјашњавања, то општина није овлашћена да својим општим актима утврди и уреди изјашњавање грађана о увођењу самодоприноса на другачији начин од Законом прописаног, односно да, уместо или поред изјашњавања грађана референдумом, утврди лично изјашњавање грађана уз потпис. Имајући у виду да је Скупштина општине Бачки Петровац Одлуком о утврђивању предлога Одлуке о увођењу самодоприноса за подручје Месне заједнице Гложан, за период од 1. јануара 2010. до 31. децембра 2014. године и о облику и начину непосредног изјашњавања грађана о самодоприносу, за увођење наведеног самодоприноса предвидела непосредно, писмено изјашњавање грађана, тј. лично изјашњавање грађана уз потпис, те да је оваквим изјашњавањем донета и оспорена Одлука о увођењу самодоприноса за подручје Месне заједнице Гложан, за период од 1. јануара 2010. до 31. децембра 2014. године, Уставни суд је оценио да је оспорена Одлука донета на начин и по поступку који није у сагласности са одредбама члана 20. став 1. Закона о финансирању локалне самоуправе и члана 7. став 1. Закона о референдуму и народној иницијативи.

Како је чланом 195. став 2. Устава утврђено да општи акти јединица локалне самоуправе морају бити сагласни са законом, то оспорена Одлука за коју је утврђено да није у сагласности са законом, није сагласна ни са Уставом.

Имајући у виду да је Уставни суд оценио да оспорена Одлука у целини није у сагласности са Уставом и законом, то се Суд није посебно упуштао у оцену уставности одредбе члана 3. наведене Одлуке, која је такође тражена иницијативом.

Како се оспореном Одлуком регулишу питања о којима Суд већ има заузет став, Уставни суд је одлучио као у тачки 1. изреке, без доношења решења о покретању поступка, а сагласно одредби члана 53. став 3. Закона о Уставном суду („Службени гласник РС“, бр. 109/07, 99/11 и 18/13 - УС).

С обзиром на то да је Суд донео коначну одлуку у овој уставноправној ствари, захтев за обуставу извршења појединачног акта или радње предузете на основу оспорене Одлуке, Уставни суд је одбацио, сагласно одредби члана 56. став 3. Закона о Уставном суду.

На основу изложеног и одредаба члана 42а став 1. тачка 2), члана 45. тач. 1) и 4) и члана 46. тачка 3) Закона о Уставном суду и члана 84. Пословника о раду Уставног суда („Службени гласник РС“, бр. 24/08, 27/08 и 76/11), Уставни суд је донео Одлуку као у изреци.

На основу одредбе члана 168. став 3. Устава, Одлука наведена у тачки 1. изреке, престаје да важи даном објављивања Одлуке Уставног суда у „Службеном гласнику Републике Србије“.

ПРЕДСЕДНИК
УСТАВНОГ СУДА

др Драгиша Б. Слијепчевић, с.р.

CIP - Каталогизација у публикацији
Библиотека Матице српске, Нови Сад

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ ОПШТИНЕ БАЧКИ ПЕТРОВАЦ

ISSN 1452 – 3833

COBISS.SR-ID 63207431

Издавач: СКУПШТИНА ОПШТИНЕ БАЧКИ ПЕТРОВАЦ, ул. Коларова 6

ОДГОВОРНИ УРЕДНИК: дипл. прав. Светослав Мајера

УРЕДНИШТВО: дипл. прав. Светослав Мајера
Даниела Лачокова, проф.

ТИРАЖ: 110.

ШТАМПА: и з д а в а ч .
